

tari. Si es consideren les cites que figuren al MathSciNet, opció també utilitzada per l'EM en altres ocasions, resulta que el nombre de cites de diversos matemàtics espanyols supera el de Lennart Carleson, l'analista viu més important del segle XX i premi Abel de l'any passat.

Conclusió

Hi ha una sèrie de països que han desenvolupat durant més d'un segle un sistema de recerca universitària contrastat que ha donat excel·lents resultats en tots els àmbits, en particular en la transferència de tecnologia i la connexió amb la societat. A Espanya la recerca científica s'ha desenvolupat molt recentment, de fet a partir de la instauració de la democràcia fa uns trenta anys. En aquest període s'han fet avanços, però és evident que encara estem molt lluny dels països amb tradició democràtica del nostre entorn. Hi va haver un salt qualitatiu als anys vuitanta amb els governs del PSOE, que varen assegurar un finançament estable als grups de recerca universitaris i varen augmentar significativament la inversió general en universitats i recerca. Encara estem esperant un segon salt qualitatiu que ens permeti apropar-nos als estàndards dels països avançats en diversos aspectes fonamentals: selecció, sistema salarial i desenvolupament de la carrera professional del professorat i dels investigadors, disseny d'una política científica a llarg termini que reorienti amb flexibilitat l'activitat de recerca i presenti un càlcul de les infraestructures necessàries.

Sembla que tot això no arribarà a curt termini i, per descomptat, no arribarà en l'àmbit matemàtic amb les polítiques que es dissenyen ara. No es tracta ara d'afrontar el segon salt qualitatiu. Tampoc es tracta, més modestament, de promoure la recerca de qualitat en matemàtiques, ni de crear vies que permetin als matemàtics amb una formació tradicional apropar-se a la matemàtica d'aplicació o d'incentivar la recerca matemàtica més propera a les aplicacions tecnològiques o a altres ciències. Sembla que del que es tracta és de construir uns edificis nous de trinca per a qui se'ls ha guanyat treballant-hi durant anys pels passadissos del Ministeri.

Com se sap la Generalitat va perdre un recurs al Tribunal Constitucional sobre competències en matèria de recerca. El resultat és que ara, quan els càrrecs ministerials de torn decideixen fer alguna acció al marge de les convocatòries competitives, s'ha d'invertir una quantitat ingent d'energia per influir en la direcció positiva i per no perdre els recursos que ens corresponen.

A Catalunya hi ha qui treballa amb la dura i pacient pràctica del peix al cove, cosa que certament és d'agrair, perquè, si no, ens aniria molt pitjor. Però penso que és contraproduent i negatiu que durant aquests últims anys una majoria significativa de matemàtics catalans no hàgim sabut bastir una posició comuna, consensuada, construïda en l'interès de tots, pel progrés de la matemàtica que fem i que reflecteixi la nostra manera de fer-la i de pensar-la.

Joan Verdera
UAB

Exposició: «El segle xx a través de les matemàtiques»

Organitza: Universitat Ramon Llull i Societat Catalana de Matemàtiques

Dates: novembre 2007, Barcelona

En ocasió del Congrés Internacional dels Matemàtics (ICM) l'any 2006 es va preparar una exposició sobre la història dels congressos ICM des del primer de la sèrie, que va tenir lloc a Zuric l'any 1897, fins al darrer de l'any 2006 a Madrid, en què es va ofereix material, da-

des i anècdotes de tots ells. L'exposició va tenir un gran èxit durant l'ICM 2006 i després es va exhibir a Sevilla durant tres setmanes, en les quals va assolir també un notable èxit d'assistència, principalment d'alumnat dels centres de secundària (més de mil estudiants).

Aquest any 2007 s'ha previst dur l'exposició a Barcelona i Madrid, i deixar per a l'any vinent el seu trasllat a Santiago de Compostela i Saragossa. Després d'algunes dificultats inicials per a la seva ubicació —cal un espai rectangular d'un mínim de $10 \times 12 \text{ m}^2$ cobert i sense columnes— tenim la possibilitat d'acollir-la a la Universitat Ramon Llull en un dels seus locals al Campus Universitari La Salle de Barcelona.

L'exposició mostra, amb un enfocament eminentment visual, la successió de congressos de la sèrie ICM com un fet cultural on es reflecteix, de manera sorprenentment fidel, l'evolució social i històrica del segle XX. No és, per tant, una exposició amb contingut tècnic de matemàtiques, sinó sobre el món on han viscut els matemàtics. Aquest caràcter de l'ex-

posició és fruit tant de la seva pròpia concepció com del procés de recopilació del material, en el qual s'han contactat moltes institucions universitàries, instituts de recerca, societats científiques, museus, biblioteques, arxius i persones. Això ha permès recollir una gran quantitat de dades i d'imatges d'un enorme interès des del punt de vista històric i cultural. Per això pot ser vista per un públic molt general, ja que el seu contingut no només evita el contingut tècnic sinó que fa servir els ICM com a excusa per mostrar la cara més humana i profundament cultural de les matemàtiques i de la seva evolució durant el segle XX, cosa que contribueix a mostrar la ciència com una activitat afectada pel curs de la història. Esperem que vingueu molts a visitar-la.

Marianna Bosch i Carles Casacuberta

5ECM, Amsterdam del 14 al 18 de juliol de 2008

Molts de nosaltres encara evoquem com un record molt proper la realització del 3ECM, a Barcelona, del 10 al 14 de juliol de 2000. Gairebé exactament vuit anys més tard tindrà lloc a Amsterdam una nova edició d'aquests congressos de la Societat Matemàtica Europea. Us convidem a visitar regularment la pàgina web del congrés a <http://www.5ecm.nl> si voleu estar al corrent dels progressos de l'organització.

El programa del congrés està ja completament configurat. El Comitè Científic ha volgut combinar l'estructura tradicional de conferències plenàries i invitades amb dues activitats que recullen experiències del 3ECM i el 4ECM, respectivament, i que es van considerar molt reeixides per diferents motius.

En el programa del 5ECM hi ha vint-i-un minisimposis triats pel Comitè Científic a partir d'una convocatòria oberta que va tenir molt d'èxit. Cal destacar la presència de matemàtics catalans en l'organització i el programa d'alguns d'ells. Aquestes activitats constitueixen un pol d'atracció de participants. Són molts els matemàtics que no se senten especialment

atrets pels congressos generals, com els ICM i els ECM, però que en canvi incrementen el seu interès si, simultàniament, poden participar en activitats directament relacionades amb el seus camps temàtics.

Al 5ECM també podrem assistir a les Science Lectures. Es tracta de conferències sobre temes científics en els quals les matemàtiques hi tenen un paper fonamental. L'objectiu és posar a l'abast d'un ampli públic científic experiències d'interacció fructífera interdisciplinària. El canvi climàtic, les biociències i la teoria de la informació quàntica formen part dels temes triats. El premi Príncep de Astúries de Ciència y Tecnologia 2006 Ignacio Cirac és un dels conferencians que ha acceptat participar en aquestes sessions. La presència de Science Lectures als ECM té com a precedent Estocolm. Aprofitant la relació d'aquesta ciutat, que va ser la seu del 4ECM l'any 2004, amb els premis Nobel, es van organitzar conferències del mateix tipus, algunes de les quals van ser impartides per guardonats amb aquest prestigiós premi.

Marta Sanz-Solé
Membre del Comitè Científic del 5ECM